

economie

2019: een boorplatform voor de kust van het Britse Teesport wordt afgevoerd voor de sloop. "Het zou verstandig zijn de productie in de Noordzee weer te stimuleren." © Ian Forsyth/Getty

Kan Europa meer olie en gas uit de grond halen?

De Europese olie- en gasproductie kalfst al jaren af. Maar nu de oorlogen in Iran en Oekraïne tonen hoe kwetsbaar onze energiebevoorrading is, overwegen landen een bocht te maken. "Dat zal het probleem niet oplossen, maar wel de schade beperken."

Alsof het gisteren was, Barney Crockett herinnert zich levendig hoe "al zijn schoolvrienden" in de jaren 80 op de olie- en gasplatformen in de Noordzee wilden werken. "Het was gevaarlijk werk. Veel gevaarlijker dan vandaag", zegt de 72-jarige Crockett aan de telefoon vanuit het Schotse Aberdeen. "Maar het betaaldet goed, en het was technisch uitdagend. Er werd de meest geavanceerde technologie ontwikkeld. Mensen kunnen zich niet voorstellen wat voor wonderen die enorme structuren onder water zijn."

Crockett werkte op een booreiland in het Brentveld, dat nog steeds zijn naam leent aan de bekende oliesoort ('Brent'). Maar als onafhankelijk gemeenteraadslid in Aberdeen ziet hij vandaag met lede ogen aan hoe de voormalige 'olichoofdstad van Europa', samen met de Britse olie- en gasproductie wegwijnt. "Het is een catastrofe

voor mijn regio", zegt Crockett. "Duizenden banen sneuvelen, investeerders trekken weg."

Vorig jaar mocht de Britse olie- en gasproductie vijftig kaarsjes uitblazen, maar het werd een verjaardag in mineur. Sinds de piek rond de eeuwwisseling is de olie- en gasproductie met driekwart gedaald, blijkt uit data van het Internationaal Energieagentschap (IEA). Voor het eerst in een halve eeuw werden er geen vergunningen voor nieuwe velden uitgedeeld.

Het verval wordt in de hand gewerkt door het beleid van de Labour-partij: die beloofde geen nieuwe vergunningen uit te delen en houdt vast aan overwinstbelastingen van 78 procent voor de producenten. Het deed Crockett drie jaar geleden breken met de partij waarvoor hij zich decennia had ingezet. "Haar houding tegenover olie en gas is crazy", zegt hij. "En de partij luis-

"Europa heeft niet het geologische potentieel om zodanig de productie op te schalen dat het zijn eigen vraag kan dekken"

Jilles van den Beukel
The Hague Centre for Strategic Studies

tert niet. Terwijl het zo belangrijk is voor heel Europa. Ja, de energietransitie is essentieel, maar gas zal nog lang belangrijk zijn. We moeten de productie hier blijven aanmoedigen."

Gronings gas

Crockett raakt een open zenuw in het politieke debat dat nu op scherp staat door de oorlog in het Midden-Oosten en de energieschok die eruit volgt. Daags nadat eind februari de eerste bommen op Iran waren gevallen, riepen acht voormalige ministers van Energie (uit verschillende politieke fracties) de Britse regering op om nieuwe boorvergunningen uit te delen en de belastingen op de industrie terug te schroeven. "De voortijdige inperking van de binnenlandse productie is niet in de eerste plaats het gevolg van geologische omstandighe-